

[L. D. Rasmussen.]

at der i 11-Aars-Perioden fra 1916—17 til 1926—27 kom en Forøgelse af Prioritetsgælden i Byerne paa 1 710 Mill. Kr. og paa Landet paa 2 245 Mill. Kr., medens 16-Aars-Perioden fra 1900 til 1915 kun viser en Stigning paa 924 Mill. Kr. for Byernes Vedkommende og 1 234 Mill. Kr. for Landets. Der er altsaa en dobbelt saa stærk Stigning i Gældsbehæftelsen i 11-Aars-Perioden som i 16-Aars-Perioden. Selvfølgelig er der heri for begge Perioders Vedkommende medtaget Prioriteter i en hel Række Nybygninger.

Disse stærke Svingninger i Indtægterne fremkalder altsaa den stærke Gældsbehæftelse og Overkapitalisering af fast Ejendom paa henvend 4 Milliarder Kr. Hvor stor Gældsbyrden paa Grund af Overkapitalisering er blevet i andre Erhverv, har jeg ikke undersøgt, men jeg har set, at Professor Birck nævner et Beløb som 5 Milliarder for Industri og Haandværk.

Med Hensyn til Formueansættelserne oplyses det, at i 1904—05 var den samlede Formueansættelse 4 Milliarder 246 Mill. Kr. Her oplyses det tillige, at der den Gang var 684 000 Borgere, hvis Formue var ubekendt, men under 3 000 Kr.; 140 000 havde ingen Formue; 65 000 havde Formue fra 100 til 3 000 Kr.; medens 197 000 havde Formue fra 3 000 til 500 000 og derover.

I 1928—29 havde af 1 125 000 Skatteydere kun de 252 886 en samlet Formue af godt og vel 9 Milliarder eller gennemsnitlig 36 000 Kr. hver. Der er, som bekendt, kun angivet Formuer paa 6 000 og derover; hvor meget den samlede Formue vil udgøre for Smaaformuer nede fra og op til 6 000 Kr., har jeg ikke Tal paa. Den anslaaede Formue er altsaa mindst fordoblet i den omtalte Periode. Men ogsaa her er der Udsving af lignende Karakter som nævnt for Indtægternes Vedkommende, ogsaa her er Stigningerne højere end Nedgangen — Stigningerne er nemlig paa 1 061 Mill. Kr. —, uagtet Svingningerne er langt højere, end de var for Indtægternes Vedkommende.

Som en Part af den opsparede Formue — det drejer sig om ca. 2 Milliarder Kr. — maa jeg ogsaa nævne Sparekasseindskudene, ogsaa fordi det ret ofte siges, at Sparelysten er i Tilbagegang, hvilket viser sig ikke at være Tilfældet.

I 1900 var der 794 468 Konti under 200 Kr., og deres samlede Indskudsbeløb var 31 Mill. Kr. I 1926—27 var Antallet af Konti steget til 1 052 000, og deres Indskudsbeløb var steget til 41 Mill. Kr.; altsaa 257 000 flere Sparere og ca. 10 Mill. Kr. mere i Indskudskapital.

Næste Gruppe af Konti er paa Beløb fra 200 til 2 000 Kr. og omfattede i 1900 300 000 Konti med et Indskudsbeløb paa 206 Mill. Kr. I 1926—27 var Antallet af Konti steget til 500 000, altsaa med ca. 200 000 i Løbet af denne Aarrække, og det indskudte Beløb var vokset til 477 Mill. Kr. eller med et Beløb paa 271 Mill. Kr.

Den tredje Gruppe omfatter Sparere paa 2 000 Kr. og opefter. I 1900 var der 82 000 Konti. I Løbet af den nævnte Periode steg Tallet til 247 000, altsaa med 165 000 Konti, og Indskudsbeløbet steg fra 420 Mill. Kr. til 1 530 Mill. Kr., altsaa med 1 110 Mill. Kr.

Sparekasserne har naturligvis heller ikke været uberørte af Begivenhederne i Perioden, men den mere normale Del af denne fra 1900 til 1913—14 har været mest urolig, en hel Række ganske vist ikke store Svingninger har fundet Sted, og for alle tre Grupper.

Medens de to Grupper, der har de laveste Indskud, men som tæller over $1\frac{1}{2}$ Million Konti, i Aarene 1919—20—21—22 gik ned med henholdsvis 70 000 og ca. 23 000 Konti og med $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr. og ca. 6 Mill. Kr., var Gruppen over 2 000 Kr. ganske fritaget for enhver Nedgang. Denne Gruppe har i hele den vanskelige Periode vist Stigning baade med Hensyn til Antallet af Konti og med Hensyn til Indskudsbeløbet. Lavest var Stigningen i 1919—20 med 10 Mill. Kr.; det følgende Aar var Stigningen 60 Mill. Kr., og det næste 105 Mill. Kr. Medens de to andre Grupper havde en Nedgang paa ca. 93 000 Konti og ca. $8\frac{1}{2}$ Mill. Kr. i Indskudskapital, har denne Gruppe kunnet notere ca. 21 000 flere Konti og 175 Mill. Kr.s Stigning i Indskudskapital.

Det synes, som om de stærke Klager over de daarlige Tider, som i høj Grad har lydt fra de Kredse, der omfattede netop denne Gruppe, har været i ikke ringe Grad overdrevne, og dog har disse Klager virket paa den da siddende Regering, saaledes at den ilede til Hjælp med økonomiske Lettelser; bl. a. overfor denne Gruppe, der tæller ca. $\frac{1}{4}$ Million Borgere.

Man har ved Debatter her paa Rigsdagen og ogsaa udenfor til Tider nævnt den 10 pCt.s Lettelse, der skete i København overfor Skatteyderne. Men der er en ret betydelig Forskel paa, hvad der her er sket; thi de 10 pCt.s Tilbagebetaling i Københavns Kommune er at betragte som for meget betalt Skat, som bliver refunderet, da det ikke var paakrævet at tage saa stort et Skattebeløb fra Borgerne, men i det